

دهمین همایش تخصصی تاریخ شفاهی ایران

#

دهمین نشست تخصصی تاریخ شفاهی به همت موسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران با همکاری انجمن تاریخ شفاهی ایران و با عنوان «تاریخ شفاهی انقلاب اسلامی (۵۷-۱۳۴۲)» در ماه دی برگزار می‌نشد. هدف این همایش، بررسی آثار منتشرشده در حوزه تاریخ شفاهی با موضوع انقلاب اسلامی در داخل و خارج از کشور است. این نشست حول هشت موضوع: امام خمینی(ره) و روحانیت، فرهنگ و هنر، اقتصاد و معیشت، اجتماع، طبقات و اصناف، سیاست، احزاب، گروه‌ها و جریان‌ها، وقایع و رویدادها و شخصیت‌ها برگزار خواهد شد. مهلت ارائه چکیده‌مقالات تا ۳۰ مرداد ۹۴ است و در صورت پذیرش چکیده‌مقاله از سوی هیات، شرکت‌کنندگان تا ۱۵ آبان ۹۴ فرصت دارند اصل مقالات خود را ارائه کنند.

درپچه

درباره عباس میرزا اولین مصلح اجتماعی عصر قاجار

اصلاحات با خون شاه

فرهیختگان|مسأله مهمی که درباره قائم‌مقام فراهانی وجود دارد و تاکنون کمتر به آن پرداخته شده، این است که قائم‌مقام فراهانی بعد از دوره فتحعلی‌شاه به مقام صدراعظمی دست پیدا می‌کند. به نوعی اگر اصلاحات عباس میرزا را به دلیل مرگ ناگهانی او ناتمام بدانیم، قائم‌مقام فراهانی را می‌توان آغازگر اصلاحات و تغییر و تحولات عصر قاجاریه دانست.

اما باید به این نکته اشاره کرد که عباس میرزا تفاوت عمده‌ای با قائم‌مقام، امیرکبیر و میرزا حسین خان سپهسالار و سایر اصلاح‌طلبان دارد و آن، این است که او می‌خواهد از درون نظام، نظام را درست کند. مسأله دیگر درباره عباس میرزا این است که مخالفان اصلاحات به سادگی نمی‌توانستند او را از سر راه بردارند؛ چراکه هم نایب‌السلطنه و هم پسر شاه بود.

برخوردار بود، نه میرزا تقی‌خان امیرکبیر. در رگ‌های عباس میرزا به هر شکل خون دربار قاجار جاری بود، در حالی که در رگ‌های میرزا تقی‌خان امیرکبیر، خون سرآشیز دربار جاری بود؛ مسأله‌ای که برآی آن روز ایران موضوعی مهم تلقی می‌شد. امیرکبیر با قائم‌مقام فراهانی را می‌شد به راحتی از سر راه برداشت؛ کماینکه این اتفاق نیز افتاد، ولی عباس میرزا را به آن راحتی نمی‌شد از سر راه بردارند. مخالفت‌هایی با او می‌شد. مثلاً شایعه کرده بودند که عباس میرزا فرنگی شده است، چون مستشاران نظامی را از فرانسه و اتریش به ایران آورده بود تا ارتش مدرن ایجاد کند. یکی از عجیب‌ترین دلایلی که برای فرنگی بودن عباس میرزا بیان می‌کردند، این بود که او مانند فرنگی‌ها چکمه می‌پوشد، ولی به این سادگی نمی‌شد عباس میرزا را از میدان به در کرد. قائم‌مقام، امیرکبیر و دیگران را می‌شد متعصب به فرنگی و... کرد ولی عباس میرزا را به این راحتی نمی‌توانستند از سر راه بردارند. اما شائسی که مخالفان اصلاحات آوردند این بود که عباس میرزا در ۴۰ سالگی دچار بیماری عفونی شد و از دنیا رفت. این فرآیندی است که در زمان مشروطه نیز شاهد آن هستیم. علی‌رغم موفقیت انقلاب مشروطه و شکستی که استبداد می‌خورد، مجدداً نیرو جمع می‌کند و ایران دچار جنگ داخلی می‌شود.

همیشه این گونه بوده که مقاومت جریان‌های مخالف ریشه‌دار بوده است. علت مقاومت نیز بیش از آنچه به دلیل عقاید سیاسی یا مذهبی باشد به دلیل منافع است که از دست آنان می‌رفته است.

رجال قاجار وقتی در برابر اصلاحات میرزا حسین‌خان سپهسالار قرار می‌گیرند با ناراحتی به او می‌گویند می‌خواهد رویه‌ای را که هزار سال در این مملکت بوده است، عوض کند که این رویه نیز چیزی جز در آوردن قدرت و ثروت رجال قاجار به تبعیت از قانون نیست.

آگهی مزایده

دانشگاه آزاد اسلامی واحد هادیشهر

دانشگاه آزاد اسلامی واحد هادیشهر در نظر دارد طبق مجوز شماره ۱۳/۴۲۴۰۵ کمیسیون معاملات معاونت هماهنگی دانشگاه آزاد اسلامی استان آذربایجان‌شرقی یک دستگاه خودرو سواری پژو خود را از طریق مزایده به فروش برساند. متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به آدرس اینترنتی www.iauhadishar.ac.ir مراجعه نمایند. تلفن تماس ۴۲۰۴۸۸۸۸ - ۴۱-۱۱۱ داخلی

روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد هادیشهر

آگهی مناقصه

دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات در نظر دارد از طریق برگزاری مناقصه عمومی سرویس‌های ایاب و ذهاب داخلی و کارکنان خود را به شرکت‌هایی که دارای تاییدیه و مجوزهای قانونی حمل‌ونقل می‌باشند، واگذار نماید. لذا از کلیه متقاضیان دعوت می‌شود ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ درج آگهی تا پایان ساعات اداری روز دوشنبه مورخ ۹۴/۰۴/۱۵ جهت خرید اسناد مناقصه با ارائه فیش واریزی (غیرقابل استرداد) به مبلغ ۵۰۰/۰۰۰ ریال به شماره حساب ۰۱۰۶۹۸۹۲۵۷۰۰۲ به نام دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات نزد بانک ملی در ساعات اداری به همراه مدارک احراز هویت به نشانی: تهران- انتهای بزرگراه اشرفی‌افغانی- به سمت حصارک- واحد علوم و تحقیقات- ساختمان علوم پایه- طبقه اول شمالی - اداره خدمات (تلفن تماس: ۴۴۸۶۶۰۱۰) مراجعه نمایند. ضمناً هزینه آگهی به عهده برنده مناقصه بوده و دانشگاه در رد یا قبول پیشنهادات دارای اختیار تام می‌باشد. بدیهی است کلیه مفاد این‌نامه معاملات دانشگاه حاکم بر تشریفات مناقصه می‌باشد. (زمان تحویل پاکات پایان وقت اداری روز چهارشنبه مورخ ۹۴/۰۴/۲۲ خواهد بود)

اداره کل روابط عمومی واحد علوم و تحقیقات

فرهیختگان

سایت روزنامه

www.FARHEEKHTEGAN.ir

اندیشه

www.Farheekhtegan.ir

Sat | 27 Jun 2015 | vol.07 | No. 1695

شنبه ۶ تیر ۱۳۹۴ | ۱۰ رمضان ۱۴۳۶ | ۲۷ ژوئن ۲۰۱۵ | شماره ۱۶۹۵

اصلاحات سیاسی و اجتماعی در ایران عصر قاجار

در گفت‌وگو با صادق زیباکلام

تراژدی مصلحان

■ امروز سالروز قتل قائم‌مقام فراهانی است
■ زیباکلام: تراژدی قاجار این است که هر کس به سمت و سوی اصلاحات می‌رفت در حقیقت حکم نابودی خود را صادر کرده بود

سجاد صداقت
S.sedaghat@fdn.ir

صادق زیباکلام عضو هیات علمی دانشگاه تهران در گفت‌وگو پیش رو با فرهیختگان درباره علل و عوامل قتل قائم‌مقام و به‌طور کلی ناکامی اصلاحات اجتماعی و سیاسی در زمان قاجار سخن می‌گوید.

ما از قائم‌مقام فراهانی کمتر می‌دانیم و حتی می‌توان گفت او تحت تأثیر نام امیرکبیر بوده‌است، در حالی که قائم‌مقام پیش از امیرکبیر می‌زیست. چرا این اتفاق می‌افتاد و این انسان مهم را کمتر می‌شناسیم و به‌طور کلی چگونه می‌توان شخصیت و افکار قائم‌مقام فراهانی را تبیین کرد؟

کسانی که به دنبال اصلاحات و تغییر و تحول می‌رفتند افرادی بودند که در حقیقت باید از جان خود می‌گذشتند

که چرا در عصر صفویه

امثال قائم‌مقام فراهانی، شاهزاده عباس میرزا، میرزا تقی‌خان امیرکبیر، میرزا ملکم خان ناظم‌الدوله، میرزا حسین خان سپهسالار و... به وجود نیامدند که به دنبال اصلاحات بروند؟ پاسخ این است که در عصر صفویه نه غرب، به غرب قرن ۱۹ تبدیل شده بود و نه ایران در سرازیری سقوط و افول این قرن فرو افتاده بود. به عبارت دیگر فاصله بین ایران و غرب در عصر صفویه به آن هولناکی که در عصر قاجاریه رخ داد، نشده بود. اما بعد از حمله افغان‌ها و پایان صفویه، اوضاع برای ایران به گونه‌ای دیگر شد. پایان صفویه تنها پایان یک تمدن نبود. انقلاب صنعتی در اواسط قرن ۱۸ در اروپا رخ می‌دهد در حالی که صفویه در ابتدای این قرن سقوط کرده‌است انقلاب صنعتی چهره و قدرت غرب را به یک‌باره زیر و رو می‌کند. بنابراین غرب قرن ۱۹، غرب بعد از انقلاب صنعتی است که امثال قائم‌مقام آن را مشاهده کردند و آن دسته از رجال فرهیخته‌تر، با فرهنگ‌تر و عمیق‌تر قاجار از جمله قائم‌مقام متوجه شدند که چه شکافی بین ما و غرب به‌وجود آمده است. کسانی چون عباس میرزا در نتیجه جنگ‌های ایران و روس متوجه این شکاف شدند. امیرکبیر به روسیه رفت و

مدت چهار سال در امپراتوری عثمانی حضور داشت و متوجه شکاف بین ما و غرب شد و قائم‌مقام فراهانی نیز به اشکال دیگر متوجه شد ما در کجا قرار گرفته‌ایم و چگونه سقوط کرده‌ایم. او بر همین اساس به دنبال اصلاحات و تغییرات در ایران پرآمد، منتها سرنوشت او خیلی متفاوت از سرنوشت امیرکبیر نبود.

چرا این سرنوشت به‌طور ویژه در طول قاجاریه برای کسانی که به گفته شما به دنبال اصلاحات بودند، اتفاق می‌افتاد؟ اگر بخواهیم به‌طور کلی و فشرده بگوییم، بسیاری از کسانی که در دوره قاجاریه منافع سیاسی، اقتصادی و... داشتند متوجه بودند که اگر اصلاحاتی که قائم‌مقام فراهانی می‌خواهد انجام دهد، تحقق پیدا کنند، منافع آنها آسیب جدی می‌بیند. به همین خاطر بود که وقتی عباس میرزا می‌میرد، مشاهده می‌کنیم قبل از اینکه او را به خاک بسپارند، پروژه و روند اصلاحات و تغییر و تحولی که عباس میرزا بعد از جنگ‌های ایران و روس به دنبال آن رفته و سعی کرده بود ارتش مدرن به وجود بیاورد، از سرمایه‌گذاران خارجی برای حضور در ایران دعوت کند و... متوقف می‌شود. علت این توقف نیز واضح است. برای

اینکه رجال قاجار متوجه شده بودند منافع آنان به خطر می‌افتد. اگر آنچه قائم‌مقام فراهانی می‌خواست تحقق پیدا کند، عملی می‌شد تمام این منافع به خطر می‌افتاد، پس باید جلو آن گرفته می‌شد. این داستان از ابتدای قرن ۱۹ که قائم‌مقام فراهانی جزء اولین کسانی است که به دنبال تغییر و تحول و اصلاحات می‌رود ادامه پیدا می‌کند و به موازات آن مقاومت هم وجود دارد. به نظر من دلایل عدم موفقیت قائم‌مقام فراهانی و سرنوشتی که او داشت، چندان دارای پیچیدگی نیست.

فکر می‌کنید چرا تا ابتدای مشروطه که ما به نوعی وارد تاریخ معاصر ایران می‌شویم، تعداد اصلاح‌گران اجتماعی که در رأس قدرت هستند کم است و به تعداد انگشتان دست هم نمی‌رسد؟ آیا اوضاع سیاسی و اجتماعی ایران مسبب این موضوع است یا رجال به آن معنا اساساً وجود ندارند؟

به نظر من پاسخ این سوال ساده است زیرا هر کس به سمت و سوی اصلاحات می‌رفت در حقیقت حکم نابودی خود را از پیش صادر کرده بود. برای اینکه مخالفان اصلاحات به‌شدت نیرومند بودند، تعداد آنان نیز زیاد بود و منافع جدی و مهمی نیز داشتند که با اصلاحات بخش زیادی از این منافع از بین می‌رفت. بنابراین کسانی که به دنبال اصلاحات و تغییر و تحول می‌رفتند افرادی بودند که در حقیقت باید از جان خود می‌گذشتند. تمام اصلاح‌طلبان در همین روند از سر راه برداشته شدند. به عبارتی اولین نفر در این جمع قائم‌مقام فراهانی بود و پس از او میرزا تقی‌خان امیرکبیر، میرزا حسین‌خان سپهسالار و... از سر راه برداشته شدند. همین گروه در نهایت اجازه ندادند مشروطه نیز موفق شود و این واقعا یک تراژدی است.

خبرنامه

فهم و تفسیر قرآن با تکیه بر آموزه‌های نهج البلاغه

نشست نقد و بررسی کتاب «مبانی فهم و تفسیر قرآن: با تکیه بر آموزه‌های نهج‌البلاغه» نوشته حامد پوررستمی در سرای اهل قلم با حضور کارشناسان نهم تیر برگزار می‌شود. این نشست از ساعت ۱۶ تا ۱۹ با حضور حامد پوررستمی، منصور پهلوان، حامد شریعتی‌نیاسری برپا می‌شود. سرای اهل قلم موسسه خانه کتاب، در تهران، خیابان انقلاب اسلامی، بین خیابان‌های ولی عصر و فلسطین، خیابان شهید برادران مظفر جنوبی، کوچه خواجه نصیر، شماره دو، طبقه اول واقع است.

چهاردهمین همایش «عمری با قرآن»

به همت فرهنگسرای قرآن و با همکاری سازمان فرهنگی-هنری شهرداری تهران، چهاردهمین همایش تجلیل از پیشکسوتان قرآنی با عنوان «عمری با قرآن» جمعه ۱۲ تیر برگزار می‌شود. این همایش ساعت ۱۸ در تالار ایوان شمس واقع در میدان فاطمی، خیابان شهید گمام، ابتدای بزرگراه کردستان برگزار می‌شود.

معرفی ظرفیت ها و توانایی های فارغ التحصیلان

دانشگاه آزاد اسلامی (آماده به کار و اشتغال)

ثبت نام اینترنتی کارمندان

WWW.AIAU.IR

WWW.EIAU.IR

کانون فارغ التحصیلان دانشگاه آزاد اسلامی

با همکاری روزنامه فرهیختگان

کشاورزی	علوم انسانی	مسابرداری	فناوری مهندسی
کارشناسی مهندسی کشاورزی (مکانیک ماشینهای کشاورزی) اشتغال در تهران و ملایر ۰۹۳۵۷۱۹۲۶۹۶ تمام وقت	کارشناسی مدیریت دولتی با ۳ سال سابقه کار اشتغال در اهواز ۰۹۳۸۵۱۰۳۷۶۶ پاره وقت	کارشناسی حسابداری با ۲ سال سابقه کار اشتغال در اهواز ۰۹۳۸۸۲۵۵۶۶۸ تمام وقت	کارشناسی مهندسی عمران اشتغال در اراک با ۶ سال سابقه کار ۰۹۱۶۸۹۵۱۹۰۰ تمام وقت
کارشناسی مهندسی کشاورزی (زراعت و نباتات) با ۳ سال سابقه کار اشتغال در اهواز ۰۹۱۶۶۱۶۵۸۲۱ پاره وقت	کارشناسی مدیریت صنعتی اشتغال در تهران با ۲ سال سابقه کار ۰۹۱۲۵۱۵۱۳۲۸ تمام وقت	کارشناسی حسابداری با ۹ سال سابقه کار اشتغال در تهران ۰۹۱۲۴۳۸۳۷۶۷ پاره وقت	کارشناسی مهندسی عمران (عمران) اشتغال در شیراز ۰۹۳۷۲۰۵۸۸۱۷ تمام وقت
کارشناسی مهندسی کشاورزی (خاکشناسی) با ۳ سال سابقه کار اشتغال در ایران ۰۹۱۳۱۰۳۸۹۶۷ تمام وقت	کارشناسی مدیریت صنعتی با ۳ سال سابقه کار اشتغال در تهران ۰۹۳۵۱۰۸۸۶۳۳ تمام وقت	کارشناسی حسابداری با ۱۰ سال سابقه کار اشتغال در تبریز ۰۹۱۴۱۲۸۰۳۰۸ تمام وقت	کارشناسی مهندسی عمران ۱ سال سابقه کار اشتغال در قائم شهر ۰۹۱۱۱۲۴۱۰۵۶۶ تمام وقت
کارشناسی مهندسی کشاورزی با ۲ سال سابقه کار اشتغال در تهران ۰۹۳۷۶۳۷۲۹۱۸ تمام وقت	کارشناسی مدیریت بازرگانی(اقتصاد) با ۱۵ سال سابقه کار اشتغال در تهران ۰۹۳۵۲۶۹۸۱۷۲ تمام وقت	کارشناسی حسابداری کاردانی با ۱۱ سال سابقه کار اشتغال در شهر ری ۰۹۱۲۵۸۵۳۳۰۱ تمام وقت	کارشناسی مهندسی برق(الکترونیک) با ۲ سال سابقه کار اشتغال در سمنان ۰۹۱۱۹۹۳۹۶۱۱ تمام وقت
کارشناسی مهندسی کشاورزی (گیاهپزشکی) اشتغال در تهران ۰۹۱۹۱۰۴۸۹۲۱ پاره وقت	کارشناسی مترجمی زبان انگلیسی اشتغال دررشت با ۳ سال سابقه کار ۰۹۱۱۷۶۴۶۹۰۶ تمام وقت	کارشناسی کامپیوتر (نرم افزار) اشتغال در اهواز با ۷ سال سابقه کار ۰۹۱۶۶۰۳۴۵۳۲ تمام وقت	کارشناسی مهندسی مکانیک اشتغال در تهران با ۳ سال سابقه کار ۰۹۱۲۴۳۰۰۱۷۰ تمام وقت
علوم پایه	هنر و معماری	مسابرداری	فناوری مهندسی
کارشناسی ارشد شیمی کاربردی اشتغال در ایلام با ۱ سال تدریس در دانشگاه ۰۹۱۸۳۴۴۳۰۰۰ تمام وقت	کارشناسی مهندسی معماری با ۲ سال سابقه کار اشتغال در اصفهان و حومه ۰۹۱۳۳۷۱۵۲۴۴ تمام وقت	کارشناسی حسابداری اشتغال در اهواز با ۷ سال سابقه کار ۰۹۱۶۶۰۳۴۵۳۲ تمام وقت	کارشناسی مهندسی کامپیوتر (نرم افزار) اشتغال در اهواز با ۱۲ سال سابقه کار ۰۹۳۷۲۰۵۸۸۱۷ تمام وقت
کارشناسی زمین شناسی با ۱ سال سابقه کار اشتغال در رشت ۰۹۱۱۹۳۷۱۵۲۶ تمام وقت	کارشناسی مهندسی معماری با ۱ سال سابقه کار اشتغال در ایران ۰۹۱۱۸۵۳۳۶۳۸ تمام وقت	کارشناسی مهندسی کامپیوتر (نرم افزار) اشتغال در تهران و حومه ۰۹۱۱۹۸۲۳۳۹۷ تمام وقت	کارشناسی مهندسی کامپیوتر (نرم افزار) اشتغال در تهران و حومه ۰۹۱۱۹۸۲۳۳۹۷ تمام وقت
کارشناسی ریاضی کاربردی با ۱ سال سابقه کار اشتغال در آبادان ۰۹۳۵۶۱۰۲۷۹۸ تمام وقت	کارشناسی معماری اشتغال در قلمشهر با ۸ سال سابقه کار ۰۹۱۱۸۵۳۳۶۳۸ تمام وقت	کارشناسی کامپیوتر اشتغال در خوزستان و بهبهان با ۷ سال سابقه کار ۰۹۱۶۱۷۲۰۲۶۴ تمام وقت	کارشناسی کامپیوتر اشتغال در اهواز با ۷ سال سابقه کار ۰۹۱۶۱۷۲۰۲۶۴ تمام وقت
کارشناسی شیمی کاربردی اشتغال در ایران ۰۹۳۳۴۴۶۶۰۹ تمام وقت	کارشناسی معماری اشتغال در تهران و حومه با ۲ سال سابقه کار ۰۹۳۷۲۰۵۸۶۷۸ تمام وقت	کارشناسی کامپیوتر اشتغال در تهران با ۲ سال سابقه کار مهارت : گرافیک و طراحی صفحات وب ۰۹۳۸۵۰۹۸۶۶۱ تمام وقت	کارشناسی کامپیوتر اشتغال در تهران با ۲ سال سابقه کار مهارت : گرافیک و طراحی صفحات وب ۰۹۳۸۵۰۹۸۶۶۱ تمام وقت
اطلاعات این صفحه براساس فرم های ارسال شده توسط متقاضیان کار ارائه شده است لذا بررسی کلیه شرایط و استخدام و اشتغال به عهده کارچوبان و کارفرمایان می باشد و کانون فارغ التحصیلان و روزنامه فرهیختگان هیچ مسوولیتی در این خصوص ندارند .			